

Cionnas do mholfuinn mac ríogh?

[Carney, James: *Poems on the O'Reillys*, Dublin, 1950, poem 4]

Mac Con Ó Cleirigh .cc. in uair do bhí sé a láimh a ccaislén in ríogh a mBaile Átha Cliath

1 Cionnus do mholfuinn mac ríogh
acht do réir uaisle is airdghníomh? -
nar thúir a ghruaidh do ghoradh,
dhúinn is uair dá adhmoladh.

2 Cionnus is cóir a mholadh?
ceisd is oircheas d'fhuasgaladh;
móide a luagh dá mhéid moltuir
gan bhréig uam, gan iomarcaidh.

3 Díol molta meath a dhála
mac ríogh gan rún éugcára,
gan rún a chána do choill
acht rún cára agus comhthruim.

4 Is é is díorcha bheireas breath,
is fhearr lámh 's as fhearr eineach;
mac ríogh mur é ní fhaghar,
is diol é ar adhmoladh.

5 Mac ríogh dá fheabhus d'Ultaibh,
lucht in einigh iomorcaigh,
geall Pilib riamh ní rug;
clar ní dhlighid a dhearbad.

6 Ar ghaois, ar uaisle, ar oineach,
ar chur chlú go comhnuidheach,
mac ríogh ina cheann do chur
dar leam is ríomh [na] réultan.

7 Gan rún fionghaile ná fill
gach mac ríogh do fhréimh Fhéilim,
do-chím gur cáir a mholadh,
lérbh áil thír do tháthughadh.

8 Ní fhuil, dá n-iar[r]thaoi gach taoibh,
énmhac riogh gan rún míoghaoil
do mhacuibh ríogh fhréimhe Cuinn
dhiobh, acht mo chéile cumuinn.

9 Échnú mhullaigh na mac ríogh
gan chur ris do réir dheighgníomh,

gan a chlú ar urraidh oilé,
cnú mhullaigh na macroidhe.

10 Murchadh mac Briain dob é sin
mac ríogh dob fhearr 'na aimsir;
tarla a shamhail do Chrú Chuinn
a-nú 'na aghaidh aguinn.

11 Mac Aodha is Murchadh mac Briain,
cosmhail a tteisd gan troimchiaigh
mur tá Sionann is Bóinn Breagh,
dóibh acht nach ionann aimsear.

12 Geall na mac ríogh-sa Chláir Cuinn
ag Pilib ar chur chomhluinn;
bas sheang gan chuibhreach ar crodh,
geall na Muimhneach ag Murchadh.

13 Mac Aodha nár dhiúlt duine
's an mac-soin Briain Bhóruimhe,
gé tá a mbladh re [a] chéile ag cur
ní gar dá chéile a gcomhur.

14 Geall einigh 'na aimsir féin
rug Murchadh nár thuill toibhéim;
clú na honchon do Chrú Cuinn
a-nú re Murchadh measuim.

15 A mheic an ríogh gan rún doch,
ruguis tré rath na mbeannacht
geall an fhír ó fhiadh Mumhan
ar riad gach fhír ealadhan.

16 A éusga lán Leithe Cuinn,
saoghal Fionnta[i]n dá bhfaghainn,
ní bhia mé acht ag iomrádh ort,
a ré iomlán gan énlocht.

17 Tú is míne a measg do theaghlaigh
re héigsibh, re hingheanruidh;
tú is déine ar brú na bearna,
tú is féile 's as fáidheamhla.

18 Fear do ghill do bhreith ar bhladh,
ger mhaith foireann Chláir Cruachon,
do chrú Fhearghna ní fhaghair;
tú is eallmha a n-ealadhain.

19 Cia díbh budh cóir ad chomhar,

suas dá mbeinn dá mbreathnughadh
na mic ríogh dod fhréimh romhuibh,
um dhíol do chléir chomhadhaigh ?

21 Síol cCuinn an aignidh fháthaigh,
is bíd uile ar énláthuir
breath na cléire is fearr oruibh,
a ngeall féile fuarobhuir.

21 Do ghaol riú do réir einigh
ar mhéid toirbheart tuigfidhir;
tar gach aon do Chru Chobhthaigh
gaol 'god chlu re Conollchaibh.

22 Minic do-rinnis-si riamh
um chrích Uladh is Oirghiall
oirbheart ná budh nár do neach,
a lámh na ttoirbheart ttaidhbhseach.

23 Ní béim d'uaislibh Fhuinn Banbha
nach bhfuil fear do bhamhla,
a Chú Chulainn Clann bhFearghna,
a chrann fulaing fíneamhna.

24 Acht go sgaoltear geimhle Gall
géubhaidh tusa 'na ttiomchall,
mur do-ní in fhéithle fá fhiodh,
rí don Bhréithne do braithiodh.

25 Iomdha sreabh ina suan trom
ag cur leat giongo labhrann;
iomdha fádh libh ag labhra
agus rádh fhir ealadhna.

26 Mac Aodha go n-eineach ghrib,
ar chur cclú do-chuaidh Pilib
[dáil duas 'sa barr nach bearair]
bann suas tar na sinnsearaibh.

27 Meic ríogh a n-aimsir Philib
os a cheann ní chéimníghid;
teid céim ós a ccionn uile
mur Fhionn ós Fhéin Almuine.

28 Críoch Bréithne ar nach bristear treas,
sí riamh re hiomchar n-éigeas,
iomchraidh éineang d'Fhiadh Eachaidh
clar Éireann fá ainbhereathaibh.

29 Rugsad saoirfhir síl Fhearghna,
na croinn uaisle fhíneamhna,
in tráth dob fhearr an t-oineach,
geall ó chách go comhnoidheach.

30 Tar éis dula a ndíth [d']fhine
do bhí a theacht a ttairngire;
fásaidh do shaorChrú chóir Cuinn
aonchnú do-chóidh ós chrobhuing.

31 Beiridh do bhreith gach ollaimh
céim suas tar síol Raghallaigh;
mur is gnáth minlinn fá mhuir,
cách ní hinghill 'na aghaidh.

32 A leath ag Éirinn uile
do bhreith scol Fhuinn Úghuine
[is í breath fhala hEachaidh]
leath an bhladha ag Bréithneachaibh.

33 Ní hiongnadh méud a mholta,
gnáth rath a ndiaidh dhaonnachta,
damh don ríghealbha ó Ráth Cuinn,
bláth na fíneamhna a Frémhainn.

34 Ríoghradh mhear Muighe hEalta,
a cclú suas ní soileanta;
gasradh deighfhear ón mBóinn mbinn,
ní deireadh dhóibh do dhlighfinn.

35 Máthuir Chríost, cara an éigin,
rug a fine a foiréigin,
maith in scáth í dá haicme;
sí do chách is cumairce.

36 Tar mnáibh Banbha do bhreith scol
[acu is fada ó do fágbhadh]
geall na féile ón dáimh dhoiligh
do mhnáibh fhréimhe ríoghUidhir.

37 Geall fírinne agus féile,
geall deilbhe agus deighcéille
beiridh sí ó Mhór Mumhan,
's í ré Mór dá meadhughadh.

38 Díoghruis cruidh nír cheil ar chléir,
bronntur le Róis go roiréidh;
cuid do bhuaidh ban a haicme
nách bhfuair a ccradh cumairce.